

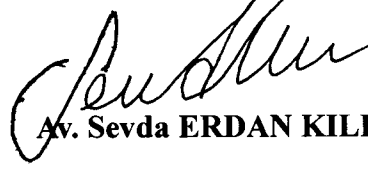
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 23.12.2025
Sayı: 915

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 26-12-2025	Esas No: 2/3443

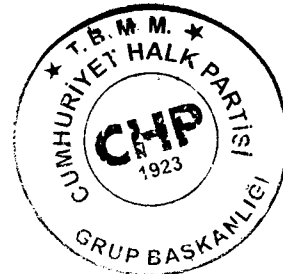

TEMM KADINLAR VE ERKEKLER BSKLİĞİ
24 Aralık 2025
Nispetiye

TEMM GENEL AYRAK
24 Aralık 2025
No: 1764559

GENEL GEREKÇE

Türkiye, derinleşen bir geçim krizinin içinden geçmektedir. Krizin en ağır yükünü ise sabit gelirli kesimler; özellikle emekliler ve kamu çalışanları taşımaktadır. Açlık sınırının 29.828 TL, yoksulluk sınırının 97.159 TL seviyesine yükseldiği; en düşük emekli aylığının ise 16.881 TL olduğu mevcut tabloda, milyonlarca yurttaşın temel ihtiyaçlarını karşılaması fiilen imkânsız hale gelmiştir. Emeklilik, yaşamın bir “dinlenme dönemi” olmaktan çıkmış; yeniden çalışma mecburiyetine dönüşmüştür. Ülkemizde yaklaşık 16 milyon emekli bulunmaktadır. Ortalama emekli aylığının yaklaşık 17.000 TL civarında seyrettiği dikkate alındığında, bu gelir düzeyi; kira, elektrik, doğalgaz, su ve temel gıda harcamalarını dahi karşılamaya yetmemektedir. Düşük emekli aylıkları sebebiyle emeklilerin çok önemli bir bölümü tekrar çalışmakta ya da iş aramaktadır. Nitekim 2002 yılında yüzde 36,6 olan çalışan veya iş arayan emeklilerin oranı, Aralık 2024 itibarıyla yüzde 65,7 seviyesine yükselmiştir. Bu tablo, emeklilerin tercihten değil, zorunluluktan çalıştığını açıkça ortaya koymaktadır. Geçim krizinden etkilenen bir diğer geniş kesim ise kamu çalışanlarıdır. Kamu görevlilerinin önemli bir bölümü, yoksulluk sınırının çok altında bir gelirle yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Ortalama kamu personeli maaşları; kira, elektrik, doğalgaz, su, ulaşım ve temel gıda harcamaları karşısında hızla erimekte; kamu çalışanları her ay maaşını hangi zorunlu giderine yettireceğini hesaplamak zorunda bırakılmaktadır. Sabit gelirli kamu personeli açısından, artan hayat pahalılığı artık geçici bir sorun değil, kalıcı bir yoksullaşma sürecine dönüşmüştür. Kamu çalışanları, yalnızca barınma ve fatura giderleriyle değil; mesleğin gereği olan zorunlu harcamalarla da karşı karşıyadır. Giyecek, kamu personeli için bir tercih değil; kamusal hizmetin gereği olan zorunlu bir ihtiyaçtır. Ancak mevcut maaş düzeyleri, temel ihtiyaçların dahi karşılanmasında yetersiz kalırken, giyecek giderleri kamu çalışanı için ek bir yük haline gelmiştir. Emekli gelirlerindeki erime yalnızca güncel enflasyon koşullarının sonucu değildir; aynı zamanda emeklilik sisteminin yapısal olarak zayıflatılmasının da neticesidir. 2003 yılında ortalama emekli aylığı, asgari ücretin yüzde 36 üzerinde iken, 2025’te bu oran asgari ücretin yüzde 22 altına gerilemiştir. Bu durum, emeklilerin milli gelirden aldığı payın yıllar içinde sistematik biçimde azaltıldığını göstermektedir. Bu gerilemede, 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile yapılan köklü değişikliklerin belirleyici etkisi bulunmaktadır. Aylık bağlama oranlarının düşürülmesi ve hesaplama sisteminde milli gelirden pay alma mekanizmasının devre dışı bırakılması, emeklilerin büyüyen ekonomiden pay alamamasına yol açmıştır. Enflasyonun TÜİK verileri üzerinden belirlenmesi ise emeklilerin ve kamu çalışanlarının yaşadığı gerçek hayat pahalılığını görünmez hale getirmiştir. Geçim krizinin en yakıcı boyutu, enerji ve ısınma giderlerinde ortaya çıkmaktadır. Kış aylarında doğalgaz ve elektrik faturaları, sabit gelirli yurttaşlar için hayatta kalma meselesine dönüşmüştür. Isınmak, barınmak ve aydınlanmak lüks değil, temel bir yaşam hakkıdır. Ancak bugün milyonlarca emekli ve kamu çalışanı, maaşının önemli bir kısmını yalnızca enerji giderlerine ayırmak zorunda kalmaktadır. Bu Kanun Teklifi; kamu çalışanları ve emeklilerin ağırlaşan hayat pahalılığı karşısında korunmasını, kış aylarında enerji ve ısınma giderleri nedeniyle daha fazla yoksullaşmalarının önüne geçilmesini ve sosyal devlet ilkesinin somutlaştırılmasını amaçlamaktadır. Sağlanan giyecek ile yakacak ve enerji yardımları; birer lütuf değil, emeğin ve yılların karşılığı olan hak temelli sosyal desteklerdir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddede yapılan değişiklikle, kamu hizmetlerini yürüten memurlar ve sözleşmeli personele devlet tarafından her yılın ocak ayında bir kez ödenmek üzere 15.000 TL giyecek yardımı yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Maddede yapılan değişiklikle, kamu hizmetlerini yürüten memurlar ve sözleşmeli personele devlet tarafından Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında, yılda 4 kez 5.000 TL ısınma ve doğalgaz giderlerini karşılamak üzere yakacak yardımı yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Eklenen ek madde ile herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alalara; Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında, yılda 4 kez 5.000 TL ısınma ve doğalgaz giderlerini karşılamak üzere yakacak yardımı yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 211'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Giyecek Yardımı:

Madde 211 - Bu Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen memur ve sözleşmeli personele, her yılın Ocak ayında bir kez olmak üzere net 15.000 TL giyecek yardımı ödenir.”

MADDE 2 - 657 sayılı Kanunun 213'üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Yakacak Yardımı:

Madde 213 - Bu Kanun ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu kapsamına giren memur ve sözleşmeli personele derece farkı gözetilmeksizin Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında aylık 5000 TL yakacak yardımı ödenir.”

Yakacak yardımı; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca emekli aylığı almakta olanlara, yurt dışına sürekli görevle atananlara, bu Kanunun 86 ve 88'inci maddelerine göre görev verilenlere bu görevlerinden dolayı ayrıca ödenmez.

MADDE 3- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“**Ek Madde 24** – Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında 5000'er TL tutarında yakacak yardımı ödenir.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında;

Hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkan veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu gelir ve aylıklardan %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazinece Kuruma ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir. ”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

